

322

Besluit van 16 juni 1993, houdende wijziging van het Bijdragenbesluit openbare lichamen milieubeheer

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 4 november 1992, nr. MJZ05n92001, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Gelet op artikel 15.12, eerste lid, van de Wet milieubeheer;

Gezien het advies van het Interprovinciaal overleg van 22 oktober 1992;

De Raad van State gehoord (advies van 22 december 1992, nr. W08.92.0535);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 8 juni 1993, nr. MJZ 07693028, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bijdragenbesluit openbare lichamen milieubeheer¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 48 wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 2.7. Bijdragen in de kosten voor gebieden waarin de kwaliteit van de bodem bijzondere bescherming behoeft.

Artikel 48a

1. Onder gebieden waarin de kwaliteit van de bodem bijzondere bescherming behoeft worden in deze paragraaf verstaan:

- a. gebieden waarin de chemische, fysische en biologische eigenschappen van de bodem niet of slechts in geringe mate nadelig worden beïnvloed door menselijke activiteiten;
- b. gebieden waarin een nadelige beïnvloeding van die eigenschappen zonder ingrijpende maatregelen ongedaan kan worden gemaakt;
- c. zones gelegen rond of in de nabijheid van de onder a en b

genoemde gebieden, voor zover dit voor de bescherming van de bodem in deze gebieden rechtstreeks van belang is.

2. Onder de in het eerste lid, onder a en b, genoemde gebieden worden in ieder geval begrepen de Ecologische Hoofdstructuur, bedoeld in het Natuurbeleidsplan (Kamerstukken II 1989/90, 21 149, nrs. 2 en 3), de groene koers-gebieden als bedoeld in de Vierde nota over de ruimtelijke ordening extra (Kamerstukken II 1990/91, 21 879, nrs. 5 en 6), overige natuurgebieden, aardwetenschappelijk waardevolle gebieden en waardevolle cultuurlandschappen.

Artikel 48b

1. Onze Minister kan ten laste van het bedrag, bedoeld in artikel 48j, aan provincies jaarlijks op aanvraag een bijdrage van ten hoogste 100% verlenen in de kosten van een uitvoeringsprogramma, dat activiteiten en maatregelen bevat in gebieden waarin de kwaliteit van de bodem bijzondere bescherming behoeft.

2. De bijdrage wordt slechts verleend voor activiteiten en maatregelen die er toe strekken de kwaliteit van de bodem in het bijzonder te beschermen:

a. op een beschermingsniveau dat vooruitloopt op een voor het gehele land in een nationaal milieubeleidsplan of nationaal milieuprogramma voorzien beschermingsniveau, indien het bijzondere karakter van de bodem in een gebied dit vereist, of

b. op een beschermingsniveau dat bestendig hoger ligt dan het voor het gehele land geboden of in een nationaal milieubeleidsplan of nationaal milieuprogramma voorziene beschermingsniveau.

Artikel 48c

Voor een bijdrage komt slechts in aanmerking een door gedeputeerde staten vastgesteld uitvoeringsprogramma dat:

a. gebaseerd is op een provinciaal milieubeleidsplan als bedoeld in artikel 4.9 van de Wet milieubeheer;

b. vooruitloopt op een in hetzelfde kalenderjaar vast te stellen milieubeleidsplan als bedoeld onder a, waarop het wordt gebaseerd;

c. gebaseerd is op een intentieprogramma als bedoeld in artikel 34 van de Wet bodembescherming, of

d. vooruitloopt op een in hetzelfde kalenderjaar vast te stellen intentieprogramma, waarop het wordt gebaseerd.

Artikel 48d

1. Voor een bijdrage komen niet in aanmerking de kosten:

a. van de verwerving door een provincie van kapitaalgoederen, met uitzondering van de kosten van de verwerving van landbouwgrond en natuurterreinen door het bureau beheer landbouwgronden als bedoeld in artikel 28 van de Wet agrarisch grondverkeer ten behoeve van een provincie;

b. van een vergoeding van schade ter uitvoering van de artikelen 15.20 en 15.21 van de Wet milieubeheer;

c. van activiteiten en maatregelen die de bedrijfsvoering van agrarische bedrijven betreffen en die plaatsvinden in een gebied dat is aangewezen krachtens artikel 7, artikel 21 of artikel 25a van de Natuurbeschermingswet;

d. van het apparaat van een provincie, gemaakt ter uitvoering van het in deze paragraaf bepaalde, tenzij deze kosten geen onderdeel uitmaken van de normale taakuitoefening van een provincie;

e. waarvoor uit anderen hoofde vanwege de Staat of vanwege de

Europese Gemeenschappen een bijdrage kan worden verstrekt.

2. In het eerste lid worden onder landbouwgrond en natuurterreinen verstaan hetgeen daaronder in artikel 1 van de Wet agrarisch grondverkeer wordt verstaan.

Artikel 48e

1. Een aanvraag om een bijdrage in de kosten als bedoeld in artikel 48b, eerste lid, wordt ingediend door toezending aan Onze Minister van het uitvoeringsprogramma als bedoeld in artikel 48c.

2. De toezending van het uitvoeringsprogramma dient plaats te vinden vóór 1 januari van het kalenderjaar waarvoor om een bijdrage wordt verzocht, met dien verstande dat voor het kalenderjaar 1993 de toezending dient plaats te vinden vóór 1 augustus 1993.

Artikel 48f

1. De aanvraag om een bijdrage gaat in ieder geval vergezeld van:

a. een beschrijving, al dan niet voorzien van een rapport van een externe deskundige, van de gebieden waarop het uitvoeringsprogramma betrekking heeft, bevattende de redenen die aanleiding vormen voor de bijzondere bescherming van de kwaliteit van de bodem, tenzij deze beschrijving reeds in het intentieprogramma is opgenomen of zulks in het provinciale milieubeleidsplan is aangegeven, in welke gevallen daarmee kan worden volstaan;

b. een topografische kaart van de onder a bedoelde gebieden met een schaal van 1 : 25 000;

c. een beschrijving van de actuele en potentiële bedreigingen van de kwaliteit van de bodem in de gebieden;

d. een beschrijving van de in het uitvoeringsprogramma onderscheiden activiteiten en maatregelen, waarvoor een bijdrage wordt gevraagd;

e. een beschrijving van de te verwachten effecten van deze activiteiten en maatregelen op de kwaliteit van de bodem;

f. een begroting van de kosten van de onderscheiden activiteiten en maatregelen, voorzien van een toelichting.

2. Onze Minister stelt nadere regelen omtrent de gegevens die bij de aanvraag dienen te worden verstrekt. Hij kan een aanvraagformulier vaststellen en het gebruik van dit aanvraagformulier verplicht stellen.

Artikel 48g

1. Onze Minister weigert de bijdrage voor zover het uitvoeringsprogramma activiteiten of maatregelen bevat die naar zijn oordeel onvoldoende bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen, genoemd in artikel 48b, tweede lid. Hij houdt hierbij zoveel mogelijk rekening met de door de provincie gegeven beschrijving van de te verwachten effecten van de activiteiten en maatregelen.

2. Onze Minister kan de bijdrage weigeren voor zover artikel 48e of artikel 48f niet in acht is genomen.

3. Onverminderd artikel 52, tweede lid, wordt aan de beschikking tot verlening van een bijdrage het voorschrift verbonden dat de activiteiten en maatregelen, waarop de bijdrage betrekking heeft, worden uitgevoerd vóór 1 juli van het jaar, volgend op het kalenderjaar waarin de bijdrage is verleend.

Artikel 48h

1. Gedeputeerde staten zenden uiterlijk op 15 september van het daaropvolgende kalenderjaar aan Onze Minister een schriftelijk verslag van de wijze waarop het uitvoeringsprogramma, ten behoeve waarvan een bijdrage in enig kalenderjaar is verleend, is uitgevoerd.

2. Onze Minister kan aanwijzingen geven omtrent de wijze van verslaglegging, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 48i

1. Gedeputeerde staten zenden uiterlijk op 15 september van het daaropvolgende kalenderjaar aan Onze Minister een financieel verslag omtrent de wijze waarop de verleende bijdrage voor enig kalenderjaar is besteed.

2. Het financieel verslag, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van een verklaring van getrouwheid als bedoeld in de Wet op de Registeraccountants, die is afgegeven na een toetsing aan deze paragraaf van de wijze van besteding van de bijdrage door de betrokken provincie.

3. Onze Minister kan aanwijzingen geven omtrent de wijze van verslaglegging, bedoeld in het eerste lid.

4. Onze Minister kan aanwijzingen geven omtrent de wijze waarop de in het tweede lid bedoelde toetsing dient te zijn uitgevoerd.

Artikel 48j

Het bedrag dat Onze Minister voor de uitvoering van deze paragraaf jaarlijks ter beschikking stelt, wordt verdeeld over de provincies overeenkomstig de navolgende verdeelsleutel:

Groningen	3,9%
Friesland	9,5%
Drenthe	8,9%
Overijssel	9,5%
Flevoland	1,9%
Gelderland	22,5%
Utrecht	5,5%
Noord-Holland	7,0%
Zuid-Holland	5,6%
Zeeland	2,1%
Noord-Brabant	16,3%
Limburg	7,3%

B

Artikel 49 wordt gewijzigd als volgt:

1. Aan het eerste lid wordt, onder vervanging van het leesteken punt aan het slot van onderdeel b door het leesteken puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. de verdeling van het bedrag dat ter beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van paragraaf 2.7 per provincie overeenkomstig artikel 48j.

2. In het derde lid wordt de zinsnede «de in dat lid, onder b, bedoelde bedragen» vervangen door: de in dat lid, onder b en onder c, bedoelde bedragen.

C

Aan artikel 51 worden na het vijfde lid twee leden toegevoegd, luidende:

6. In afwijking van het eerste lid geeft Onze Minister de beschikking op de aanvraag om een bijdrage op grond van het bepaalde in paragraaf 2.7 binnen twee maanden na de datum waarop de aanvraag is ontvangen.

7. In afwijking van het vierde lid geeft Onze Minister de in dat lid bedoelde beschikking binnen vijf maanden na ontvangst van het financieel verslag, bedoeld in artikel 48i.

D

Na artikel 77 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 77a

Met ingang van 1 januari 1995 vervalt paragraaf 2.7, behoudens met betrekking tot al voor dat tijdstip ingediende aanvragen om een bijdrage als bedoeld in artikel 48b.

E

In bijlage C wordt in onderdeel C, 1e, na «XIII salpeterzuur;», onder wijziging van de aanduidingen van de categorieën XIV, XV en XVI in XV, XVI onderscheidenlijk XVII, ingevoegd: XIV synthetische organische polymeren;

¹ Stb. 1990, 174, laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 10 mei 1993, Stb. 321

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 juli 1993, nr. 10

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 1993.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 juni 1993

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *negenentwintigste* juni 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

§ 1. Inleiding

Op 1 januari 1992 is de Bijdragenregeling bodembeschermingsgebieden in werking getreden voor een tijdvak van één jaar. De belangrijkste doelstelling van deze regeling was de provincies door middel van financiële bijdragen te stimuleren hun bodembeschermingsgebiedenbeleid alsnog in gang te zetten. In de ontwikkeling van dit beleid was een achterstand ontstaan. Deze achterstand hing samen met een beleidsombuiging op rijksniveau ten aanzien van de instrumentele inzet van schadevergoedingen bij milieubeleid. Het wordt niet langer wenselijk geacht het instrument van schadevergoeding te benutten bij het van toepassing worden van algemene regels, waaronder uiteraard ook provinciale regels voor bodembeschermingsgebieden vallen (zie het Nationaal Milieubeleidsplan, Kamerstukken II 1989/90, 21 137, nrs. 1-2, p.124). In plaats daarvan gaat de voorkeur uit naar een meer gericht beschermingsbeleid door het geven van een financiële impuls. Zulks heb ik eind 1991 aan de Tweede Kamer medegedeeld (Kamerstukken II 1991/92, 21 577, nr. 18 en Kamerstukken II 1991/92, 22 317, nr. 1).

Van belang voor deze bijdrageregeling is voorts het in werking treden op 1 maart 1993 van de Wet milieubeheer. Sindsdien zijn de specifieke bepalingen voor bodembeschermingsgebieden in de Wet bodembescherming vervangen door regelgeving voor milieubeschermingsgebieden in de Wet milieubeheer. De nieuwe regelgeving gaat uit van een integrale gebiedsbescherming waarvan het compartiment bodem een onderdeel vormt. Voor de provincies geldt een overgangperiode van ten hoogste twee jaar om hun gebiedenbeleid aan de nieuwe regelgeving aan te passen.

De wenselijkheid om de eerdergenoemde achterstand in het bodembeschermingsbeleid in te halen vormt aanleiding tot het besluit. De Bijdragenregeling bodembeschermingsgebieden dient, gelet op artikel 61, tweede lid, van het Bijdragenbesluit openbare lichamen milieubeheer te worden vervangen door een algemene maatregel van bestuur. Het onderhavige besluit, dat de bijdragenverlening onderbrengt in het Bijdragenbesluit, strekt daartoe.

Tegen de achtergrond van de verbreding naar milieubeschermingsgebieden is besloten de bijdragenverlening aan provincies voor het specifieke bodembeschermingsgebiedenbeleid te continueren tot uiterlijk 31 december 1994.

Voor de financiering van het bodembeschermingsgebiedenbeleid is voor de jaren 1993 tot en met 1995 totaal f 60 miljoen op de rijksbegroting gereserveerd (Kamerstukken II 1991/92, 22 300, H XI, nr. 2, p. 248). Gelet op het vervallen van de onderhavige paragraaf per 1 januari 1995 impliceert dit dat voor 1995 bezien wordt of en zo ja, op welke wijze de voor dat jaar begrote f 20 miljoen voor bodembeschermingsgebieden zal worden ingezet in het dan van toepassing wordende beleidskader voor milieubeschermingsgebieden.

Het onderhavige besluit betreft een specifieke uitkering op basis van artikel 144b van de Provinciewet. In verband hiermede is overleg gevoerd met de Ministers van Financiën en van Binnenlandse Zaken. Dit overleg heeft tot overeenstemming geleid.

Tot slot zij opgemerkt dat van de gelegenheid gebruik is gemaakt een omissie in bijlage C van het Bijdragenbesluit te herstellen.

§ 2. Verhouding tot de Wet milieubeheer

Bij de opzet van dit besluit is aangesloten bij de Wet milieubeheer.

De integratie van de bepalingen voor bodembeschermingsgebieden van de Wet bodembescherming in de nieuwe Wet milieubeheer brengt met zich dat na een overgangstermijn de wettelijke verplichting van de provincie om een intentieprogramma bodembeschermingsgebieden vast te stellen vervalt, evenals de verplichte opname van bodembeschermingsgebieden in het streekplan ten behoeve van de toepasselijkheid van een provinciale bodembeschermingsgebiedenverordening.

In plaats daarvan dienen in het nationaal en in het provinciaal milieubeleidsplan de gebieden aan te worden geduïd waarin de kwaliteit van het milieu of een of meer onderdelen daarvan bijzondere bescherming behoeft. Hiermee wordt beoogd dat in de toekomst in het kader van de milieubeleidsplanning systematisch wordt nagegaan welke gebieden in aanmerking komen voor bijzondere bescherming, welke milieu-aspecten dienen te worden beschermd alsmede hoe die bescherming het meest doeltreffend en doelmatig kan geschieden. In de provinciale milieuverordening kunnen de provincies regels stellen voor de milieubeschermingsgebieden. Bij de systematische afweging speelt uiteraard niet alleen de kwaliteit van de bodem een rol.

De specifieke bijdrageverlening voor bodembeschermingsgebieden is tegen deze achtergrond van tijdelijke aard. Het is van belang de opgelopen achterstand bij het beleid ter bescherming van de kwaliteit van de bodem via een meerjarige impuls in te halen, zodat een goede inpassing van dit beleid in het integrale milieubeschermingsgebiedenbeleid mogelijk wordt.

Indien wordt besloten tot een voortzetting van een specifieke uitkering voor het gebiedenbeleid zal deze paragraaf per 1 januari 1995 opgaan in een meer algemene paragraaf van het Bijdragenbesluit die aansluit bij de integrale regeling inzake milieubeschermingsgebieden van de Wet milieubeheer.

§ 3. Motivering van het besluit

Het besluit strekt ertoe een financiële impuls te geven aan activiteiten en maatregelen ter bescherming van de bodem in gebieden die uit oogpunt van de kwaliteit van de bodem een bijzonder karakter hebben. Deze activiteiten en maatregelen dienen een aanvulling te vormen op de voor het gehele land geboden bescherming van de bodem. Zij kunnen op een tweetal wijzen aanvullend zijn. Ten eerste kan het gaan om een bescherming die in de tijd vooruitloopt op voor het gehele land voorziene maatregelen, voor zover de kwaliteit van de bodem in een gebied zulks vereist. Ten tweede kan het gaan om een bescherming die duurzaam hoger ligt dan de bescherming die voor het gehele land wordt geboden of is voorzien.

Uit de ervaringen die zijn opgedaan met de Bijdragenregeling bodembeschermingsgebieden is gebleken dat de regeling een gunstig effect heeft op het milieubeleid voor bodembeschermingsgebieden.

Voortzetting van hetgeen met de Bijdragenregeling bodembeschermingsgebieden in 1992 is opgezet is gewenst. De regeling heeft een zogenoemd multiplier-effect gehad doordat zij een stimulans heeft gegeven aan andere betrokkenen om gelden beschikbaar te maken voor dit beleid. Hoewel provincies op grond van genoemde regeling niet gebonden waren een eigen financiële bijdrage te leveren, hebben zij in 1992 circa 1/3 van het totale in 1992 beschikbaar gekomen budget zelf

gefourneerd. Verder hebben andere overheden, met name gemeenten, en doelgroepen zelf ook financieel en inhoudelijk aan de uitvoering van de regeling bijgedragen. De voortzetting van de bijdrageverlening gedurende de voorziene periode kan er toe leiden dat het door de provincies gevoerde beschermingsbeleid een structureel karakter krijgt.

§ 2.7 van het Bijdragenbesluit heeft een aanvullend karakter, zowel voor wat betreft de inhoudelijke kanten van het beleid voor bedoelde milieubeschermingsgebieden als ten aanzien van de financiering daarvan. Provincies zullen zich derhalve in het kader van het opzetten en uitvoeren van het beleid moeten afvragen of er andere instrumenten met voorrang kunnen worden ingezet.

§ 4. Reikwijdte van het besluit

De gebieden die onder de reikwijdte van § 2.7 van het Bijdragenbesluit vallen zijn gebieden met een bijzondere karakteristiek, welke karakteristiek wordt bepaald door de bijzondere eigenschappen van de bodem. Hierbij is de omschrijving van deze gebieden overgenomen uit artikel 33 van de Wet bodembescherming. Deze omschrijving heeft een ruim karakter. Teneinde hieraan een meer concrete invulling te geven bepaalt het tweede lid van artikel 48a om welke gebieden het in ieder geval gaat. Genoemd worden de Ecologische Hoofdstructuur als bedoeld in het Natuurbeleidsplan (Kamerstukken II 1989/90, 21 149, nrs. 2 en 3), de groene koers-gebieden als bedoeld in de Vierde nota over de ruimtelijke ordening extra (Kamerstukken II 1990/91, 21 879, nrs. 5 en 6), overige natuurgebieden, aardwetenschappelijk waardevolle gebieden en waardevolle cultuurlandschappen. Daarnaast kunnen activiteiten en maatregelen worden genomen in rond of in de nabijheid van deze gebieden gelegen zones, voor zover deze activiteiten en maatregelen de kwaliteit van de bodem in de gebieden zelf beïnvloeden.

Zoals hierboven al is gesteld dient de bijdrageverlening op basis van § 2.7 er toe de huidige beleidsontwikkeling bij de provincies te stimuleren. Dat betekent onder meer dat de inspanningen die in 1992 in bodembeschermingsgebieden zijn begonnen en gericht zijn op het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur kunnen worden voortgezet of geïntensiveerd. Hetzelfde geldt voor het daarin aangekondigde bufferbeleid dat is ontwikkeld voor die delen van de Ecologische Hoofdstructuur, waar de aanwezige of te ontwikkelen natuurwaarden alleen duurzaam in stand gehouden kunnen worden door een optimale bescherming tegen negatieve externe beïnvloeding.

Uiteraard dient een afstemming plaats te vinden met het door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gevoerde beleid gericht op bepaalde waardevolle gebieden. Met name dient te worden voorkomen dat het Bijdragenbesluit het relatienotabeleid (Kamerstukken II 1974/75, 13 285, nrs. 1 en 2) en de op artikel 25a van de Natuurbeschermingswet gebaseerde Regeling beheersovereenkomsten 1993 zou doorkruisen. Afstemming van beide beleidsterreinen krijgt gestalte in de gebiedsaanwijzingen en -begrenzingsgebieden die gedeputeerde staten vaststellen. Wanneer er sprake is van een overlap tussen een bodembeschermingsgebied en een reeds aangewezen relatienotagebied, dienen de relatienota-doelstellingen via het instrumentarium van deze nota te worden gerealiseerd.

Voor relatienotagebieden wordt een beheersplan vastgesteld. Op grond van dit beheersplan kunnen met de betrokken agrariërs beheersovereenkomsten worden aangegaan. Er wordt in relatienotagebieden een onderscheid gemaakt tussen reservaat- en beheersgebieden. De bedoeling is dat reservaatgebieden op termijn door het Rijk in eigendom worden verworven om te worden beheerd door het Rijk of door een

particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisatie.

Het is niet uitgesloten dat er in een relatienotagebied, tevens een bodembeschermingsgebied zijnde, bodembeschermingsmaatregelen noodzakelijk zijn waarin de Regeling beheersovereenkomsten 1993 niet voorziet. In dat geval kan de provincie bezien of op basis van het Bijdragenbesluit activiteiten of maatregelen moeten plaatsvinden. Het Bijdragenbesluit werkt dan aanvullend op het relatienotabeleid.

Wel bepaalt het onderhavige besluit dat voor gebieden, die zijn aangewezen op basis van artikel 25a van de Natuurbeschermingswet, geen activiteiten en maatregelen plaatsvinden in het kader van het onderhavige besluit, die de agrarische bedrijfsvoering betreffen.

Ook voor aangewezen natuurmonumenten – op basis van artikel 7 of artikel 21 van de Natuurbeschermingswet – geldt dat activiteiten en maatregelen betreffende de agrarische bedrijfsvoering buiten de reikwijdte van het Bijdragenbesluit vallen. De Natuurbeschermingswet kent voor deze gebieden immers een uitputtende regeling.

§ 5. Criteria om voor een bijdrage in aanmerking te kunnen komen

Provincies kunnen alleen voor een rijksbijdrage in aanmerking komen indien zij een jaarlijks uitvoeringsprogramma, dat is gebaseerd op het door gedeputeerde staten vastgestelde provinciale milieubeleidsplan of, indien men hierover nog niet beschikt, op het intentieprogramma als bedoeld in artikel 34 van de Wet bodembescherming, aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer toezenden en indien de in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten en maatregelen naar het oordeel van deze minister voldoende bijdragen aan de in artikel 48b van het Bijdragenbesluit omschreven bijzondere bescherming van de kwaliteit van de bodem. De minister kan de aanvraag om bijdrageverlening gedeeltelijk honoreren. In een dergelijk geval wordt de hoogte van de bijdrage bepaald op de som van de kosten verbonden aan de activiteiten en maatregelen, die naar het oordeel van de minister binnen de kaders van de regeling vallen.

Er zij nadrukkelijk op gewezen dat de beoordeling door de minister van de activiteiten en maatregelen een marginaal karakter heeft. De regeling strekt er immers toe een provinciaal bodembeschermingsgebiedenbeleid te stimuleren.

Wel zal een provincie hiertoe moeten motiveren wat de aanleiding is voor de bijzondere bescherming van de bodem in een bepaald gebied. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van een bestaand deskundigenrapport omtrent de kwaliteit van de bodem van het gebied.

In het uitvoeringsprogramma zal de provincie voorts onder meer moeten aangeven wat de verwachte effecten op de bodem van de activiteiten en maatregelen zijn. Tevens zal de provincie uiteraard de inhoud van de activiteiten en maatregelen moeten aangeven en een inzicht moeten geven omtrent de daarmee gemoeide kosten. Bij de afrekening van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma zal de provincie de daadwerkelijk gemaakte kosten moeten kunnen specificeren. De bijdrage die door het Rijk aan een individuele provincie wordt toegekend mag alleen worden besteed aan de realisatie van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

Het vorenstaande brengt met zich dat de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer niet zal tornen aan de door gedeputeerde staten gemaakte keuze met betrekking tot de te beschermen gebieden en de juistheid en volledigheid van de provinciale inventarisatie van de bedreigingen. Voor de beoogde uitgaven voor de

realisering van een jaarlijks uitvoeringsprogramma zal deze minister geen bijdrage verlenen wanneer die niet passen binnen de reikwijdte van artikel 48b, tweede lid. Dat geldt met name wanneer die uitgaven dienen voor de bestrijding van de kosten van activiteiten die alleen bestaan uit voorlichting, onderzoek of andere maatregelen die niet tot bescherming leiden of indien de activiteiten en maatregelen niet rechtstreeks ten goede komen aan een bepaald bodembeschermingsgebied. Voor zover het gaat om onderzoek dient daarbij met name te worden gedacht aan fundamenteel wetenschappelijk onderzoek of beleidsonderbouwend onderzoek, aangezien dergelijk onderzoek niet rechtstreeks een bepaald gebied ten goede komt. Artikel 48b, tweede lid, sluit activiteiten en maatregelen met een experimenteel karakter op zichzelf niet van de bijdrage uit.

Voorts zal geen bijdrage worden verleend indien de betreffende kosten bijvoorbeeld voor vergoeding in aanmerking komen op grond van een regeling voor de uitvoeringskosten van de Wet bodembescherming, een bijdrage in het kader van de Interimwet bodemsanering of steun uit anderen hoofde van het Rijk of de Europese Gemeenschappen kan worden verkregen. Het aanvullende karakter van het onderhavige besluit brengt dit mee. Deze uitzondering geldt overigens slechts in de situatie waarin op het moment van de aanvraag om een bijdrage een andere subsidiemogelijkheid daadwerkelijk openstaat.

Volledigheidshalve wijs ik er nog op dat deze uitzondering er mede toe strekt te voorkomen dat bijdragen kunnen worden verleend voor activiteiten en maatregelen die strijdig zijn met het rijksbeleid op hetzelfde terrein of door hun feitelijke werking een doorkruising van dit beleid zouden opleveren. Te denken valt in dit verband aan aanvullende bijdragen voor activiteiten en maatregelen, bijvoorbeeld op het terrein van de mestopslag, die uit anderen hoofde reeds door een bijdragenregeling van het Rijk worden bestreken.

In de praktijk wordt met betrekking tot het intentieprogramma onderscheidenlijk het provinciaal milieubeleidsplan advies gegeven door de regionale directeuren Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Voor zover de aanvraag om een bijdrage betrekking heeft op activiteiten en maatregelen die gevolgen hebben voor de agrarische bedrijfsvoering of voor het natuurbeheer zal een advies van de directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de betreffende provincie met de aanvraag dienen te worden meegezonden. Een en ander zal worden geformaliseerd in een ministeriële regeling op basis van artikel 48f, tweede lid.

§ 6. De activiteiten en maatregelen die voor stimulering in aanmerking komen

De bijdragenverlening is erop gericht te bevorderen dat bedreigingen van bedoelde milieubeschermingsgebieden worden verminderd of opgeheven. Gedacht kan onder andere worden aan activiteiten en maatregelen met betrekking tot het gebruik van dierlijke meststoffen en overige organische meststoffen of kunstmest, het gebruik van bestrijdingsmiddelen, het verrichten van fysisch-mechanische activiteiten, activiteiten die de waterhuishouding beïnvloeden, het lozen van stoffen, het storten van afvalstoffen, het opslaan van stoffen, het toepassen van bouwstoffen, het transporteren van stoffen, het kunstmatig beregenen van landbouwgronden, het kunstmatig infiltreren en het toepassen van gladheidsbestrijdingsmiddelen.

§ 7. De redenen voor een specifieke uitkering en de verdeelsleutel

Uitkeringen van het Rijk aan provincies, die worden verstrekt voor de bestrijding van kosten van bepaalde taken en activiteiten, dienen te voldoen aan het bepaalde in artikel 144b van de Provinciewet. Dit artikel bepaalt onder meer dat over voorstellen tot invoering of wijziging van regelingen op dit terrein vooraf overleg plaats vindt met de Ministers van Financiën en van Binnenlandse Zaken. Het overleg over het onderhavige besluit heeft tot overeenstemming geleid. Hierbij is met name gelet op de redenen die in het onderhavige geval aan het verstrekken van specifieke uitkeringen ten grondslag liggen. Deze betreffen het gegeven dat de uitkeringen door de aard van het betrokken onderwerp een tijdelijk karakter hebben. Voorts zijn de kosten van de activiteiten en maatregelen geografisch ongelijkmatig gespreid over de provincies.

Artikel 48j van het gewijzigde Bijdragenbesluit bepaalt dat jaarlijks per provincie een bedrag ter beschikking wordt gesteld. Binnen dit bedrag kan een uitvoeringsprogramma voor bijdrageverlening in aanmerking komen.

Het totale bedrag is procentueel over de provincies verdeeld. De percentages stemmen overeen met een inventarisatie die is gemaakt van de in de verschillende provincies aanwezige oppervlakte, die in aanmerking kan komen om te worden aangeduid als gebied waarin de kwaliteit van de bodem bijzondere bescherming behoeft. Voor deze inventarisatie wordt verwezen naar het rapport «Onderzoek apparaatskosten bodembescherming en bodemsanering» (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, reeks Bodembescherming, no. 80).

Indien blijkt dat – het goedgekeurde deel van – het uitvoeringsprogramma van een provincie niet of niet het gehele aan de provincie ter beschikking staande bedrag omvat, kan op grond van het bepaalde in artikel 49 van het besluit in september van een jaar het overblijvende gedeelte van het voor deze paragraaf beschikbare totale bedrag worden herverdeeld. Deze herverdeling zal in beginsel aan de hand van dezelfde verdeelsleutel plaatsvinden.

Bij het opstellen van deze algemene maatregel van bestuur is bezien of de beschikbare middelen via het Provinciefonds over de provincies zouden kunnen worden verdeeld. De beheerders van het Provinciefonds zijn van mening dat dit niet wenselijk is wegens de tijdelijkheid van de regeling (twee jaar) alsmede de grote herverdelingseffecten die zouden optreden. Voorts zou zulks het gunstige multiplier-effect mogelijk nadelig beïnvloeden.

§ 8. Werkingsduur van § 2.7

§ 2.7 van het Bijdragenbesluit geldt voor de jaren 1993 en 1994.

Voor deze jaren zal telkens in een aparte publikatie in de Staatscourant tijdig bekend worden gemaakt welke maximale rijksbijdragen aan de onderscheiden provincies zullen kunnen worden toegekend.

Zoals reeds in § 2 van deze nota is aangegeven, wordt beoogd de regeling per 1 januari 1995 op te laten gaan in een nog te ontwerpen besluit inzake milieubeschermingsgebieden ten behoeve van de stimulering van een geïntegreerd gebiedsgericht beleid.

§ 9. Relatie met EG-regelgeving

Het is mogelijk dat bedrijven van de provincie een bijdrage ontvangen ter bestrijding van kosten die verband houden met de extra milieu-eisen waaraan zij moeten voldoen. Het gaat er daarbij om te voorkomen dat

een dergelijk bedrijf in die bijzondere omstandigheden in een nadeliger concurrentiepositie wordt gebracht ten opzichte van andere bedrijven die niet aan die eisen behoeven te voldoen. Wanneer een provincie een bijdrage verleent, mag die bijdrage echter niet zodanig zijn dat er sprake is van een concurrentievoordeel.

Een ontwerp van het onderhavige besluit is op de voet van het bepaalde in de artikelen 92 en volgende van het EEG-Verdrag als steunmaatregel aangemeld bij de Europese Commissie. De Europese Commissie heeft naar aanleiding van deze aanmelding het besluit goedgekeurd. Bij deze goedkeuring gaat de Commissie er van uit dat bedrijven geen bijdrage verkrijgen, die hoger ligt dan de voor een milieu-maatregel daadwerkelijk gemaakte kosten.

§ 10. Adviezen

Het ontwerp-besluit is in de Staatscourant gepubliceerd (Stcrt. 1992, 169) en voor advies toegezonden aan de Centrale raad voor de milieuhygiëne en het Interprovinciaal overleg (IPO). Bij brief van 15 oktober 1992 heeft de Centrale raad medegedeeld geen advies uit te brengen.

Het IPO heeft op 22 oktober 1992 advies uitgebracht. In dit advies doet het IPO allereerst het verzoek de beschikbare middelen te verruimen. Hierover zij opgemerkt dat het Bijdragenbesluit openbare lichamen milieubeheer de mogelijkheid schept in een latere fase de beschikbare middelen voor de uitvoering van een paragraaf aan te passen. Dit verzoek kan dan ook in een later stadium in overleg met het IPO aan de orde komen.

Voorts maakt het IPO bezwaar tegen het voornemen om in een ministeriële regeling de verplichting op te nemen dat de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie advies uitbrengt alvorens tot bijdrageverlening wordt overgegaan. Dit voornemen hangt samen met het belang van een goede afstemming met het door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gevoerde beleid. De genoemde directeur toetst niet of met een voorgenomen activiteit of maatregel de bodem in voldoende mate wordt beschermd, doch beziet in hoeverre er sprake kan zijn van een mogelijke doorkruising van het beleid van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. In het verlengde hiervan stelt het IPO de verhouding met het in § 4 van deze nota genoemde relatienota-beleid aan de orde. Uitgangspunt is dat voor maatregelen waarin de Regeling beheersovereenkomsten 1993 voorziet geen bijdragen op grond van dit besluit mogelijk zijn. Er is geen reden daarvan af te wijken in het geval een beheersplan nog niet is vastgesteld.

Tot slot heeft het IPO nog op een aantal kleinere punten gewezen. Enkele van deze punten zijn in het besluit overgenomen. Aan de overige punten is elders in deze nota van toelichting aandacht besteed.

§ 11. Wetgevingstoets

Het onderhavige besluit strekt ertoe voor de jaren 1993 en 1994 de bijdrageverlening aan provincies voor het door hen te voeren bodembeschermingsgebiedenbeleid vast te leggen in het Bijdragenbesluit. Deze bijdrageverlening vond plaats op basis van de Bijdrageregeling bodembeschermingsgebieden. Onder meer gelet op het bepaalde in artikel 61, tweede lid, van het Bijdragenbesluit kan niet langer met een ministeriële regeling worden volstaan. In § 2 van deze nota is reeds aangegeven om welke redenen voortzetting van de bijdrageverlening is gewenst.

De kosten van het besluit voor de rijksbegroting bedragen f 40 miljoen. Het besluit leidt tot een beperkte verhoging van de bestuurlijke lasten voor het Rijk en voor de provincies.

Het besluit is getoetst aan de beknopte vragenlijst inzake deregulering en stuit uit dit oogpunt niet op bezwaren.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

ARTIKEL I

A

Artikel 48a

De omschrijving van de gebieden, die onder de reikwijdte van § 2.7 van het gewijzigde besluit vallen, is overgenomen uit artikel 33 van de Wet bodembescherming. Het betreft in de eerste plaats gebieden, waarin de chemische, fysische en biologische eigenschappen van de bodem niet of in geringe mate zijn beïnvloed door menselijke activiteiten. Onder nadelige beïnvloeding wordt begrepen iedere verandering van materie of van – chemische, fysische of biologische – hoedanigheden die een vermindering of bedreiging betekent van de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, plant of dier heeft. Om onder deze omschrijving te vallen behoeven niet steeds alle drie hoedanigheden een rol te spelen. In aardwetenschappelijk waardevolle gebieden speelt bijvoorbeeld meestal alleen de fysische hoedanigheid van de bodem een rol.

Daarnaast vallen ook buffergebieden gelegen rond of in de nabijheid van deze gebieden onder de werking van § 2.7, voor zover daarmee de bescherming van de gebieden zelf wordt gediend.

Artikel 48b

Het tweede lid somt de criteria op waaraan activiteiten en maatregelen dienen te voldoen om voor een bijdrage in aanmerking te komen. De activiteiten en maatregelen dienen ertoe te strekken in de betrokken gebieden een hoger beschermingsniveau te bereiken dan het niveau dat landelijk geldt of wordt voorzien. Dit beoogde hogere beschermingsniveau dient door een provincie bij de aanvraag om een bijdrage te worden aangegeven op een wijze waaruit blijkt dat het zich onderscheidt van het landelijke beschermingsniveau.

Artikel 48c

Dit artikel legt de koppeling met het milieubeleidsplan, dat een provincie dient op te stellen op grond van artikel 4.9 van de Wet milieubeheer. Uitgangspunt is dat een uitvoeringsprogramma moet zijn gebaseerd op een milieubeleidsplan, dat reeds is vastgesteld of nog in hetzelfde jaar is vastgesteld. Voor de overgangperiode, die geldt tot 1 maart 1995, is het tevens mogelijk dat het uitvoeringsprogramma wordt gebaseerd op het intentieprogramma als bedoeld in artikel 34, eerste lid, van de Wet bodembescherming.

In een aantal provincies is evenwel nog geen intentieprogramma vastgesteld. Om te voorkomen dat geen bijdrage kan worden verleend indien een provincie op 1 januari 1993 nog geen intentieprogramma heeft vastgesteld wordt ook hier voorzien in de mogelijkheid dat vooruitlopend op het intentieprogramma een uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld, op voorwaarde dat het intentieprogramma nog in hetzelfde jaar wordt vastgesteld. Deze voorziening is met name voor 1993 van belang.

Artikel 48d

Dit artikel somt de kosten op die niet voor bijdrageverlening in aanmerking komen. Een soortgelijke bepaling komt ook reeds voor in de Bijdragenregeling bodembeschermingsgebieden.

Het bepaalde onder a ziet op de verwerving van kapitaalgoederen door een provincie. Uitgangspunt is dat deze verwerving niet voor een bijdrage in aanmerking komt. Voor het realiseren van bepaalde doelstellingen van het bodembeschermingsbeleid kan evenwel de verwerving van landbouwgrond en natuurterreinen noodzakelijk blijken te zijn. Deze verwerving kan dan ook wel voor een bijdrage in aanmerking komen, indien zij plaatsvindt door het bureau beheer landbouwgronden op basis van het grondprijs en -aankoopbeleid van het Rijk. De verwerving van gronden vindt uiteraard in nauw overleg met de provincie plaats. Alvorens tot verwerving wordt overgegaan dient zekerheid te bestaan over de financiering van het na de verwerving te voeren beheer over de gronden, alsmede over de beherende instantie. In de praktijk zal de uitvoering van het bodembeschermingsbeleid ook op dit punt raakvlakken vertonen met het natuurbeleid. Om deze reden dient de directeur Landbouw, Natuur en Openlucht recreatie in de betreffende provincie advies uit te brengen over de aankoop. Deze verplichte advisering zal in de ministeriële regeling op basis van artikel 48f, tweede lid, worden vastgelegd.

Het bepaalde onder b vloeit voort uit de principiële keuze om schadevergoedingen niet als instrument in te zetten bij het voeren van milieu-beleid. Deze keuze brengt mee dat kosten van schadevergoedingen van bijdrageverlening worden uitgezonderd.

Voorts wordt de afbakening met het beleid, dat op basis van de Natuurbeschermingswet wordt gevoerd, vastgelegd.

De uitsluiting van een aantal apparaatskosten vloeit voort uit het karakter van de stimulering in het algemeen. Het ligt niet in de bedoeling dat uit de gelden normale apparaatskosten worden gefinancierd. Indien een provincie de uitvoering van een bepaald project evenwel zelf ter hand neemt kunnen de daarmee gepaard gaande kosten wel ten laste van de bijdrage komen.

Het bepaalde onder e dient het aanvullende karakter van de bijdragenverlening te waarborgen. Voor zover uit anderen hoofde vanwege het Rijk of vanwege de Europese Gemeenschappen voor bepaalde activiteiten en maatregelen gelden beschikbaar kunnen worden gesteld kan geen bijdrage op basis van de onderhavige paragraaf worden verleend.

Artikel 48f

Het eerste lid geeft een opsomming van de gegevens die door een provincie moeten worden overgelegd bij de aanvraag om een bijdrage. Het gaat hier voornamelijk om beschrijvingen van het voorgenomen bodembeschermingsgebiedenbeleid en de daarmee gepaard gaande activiteiten en maatregelen. Op basis van deze beschrijvingen zal de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer de aanvraag toetsen. Opgemerkt zij nogmaals dat deze toets een marginaal karakter heeft.

Eveneens ten behoeve van de toetsing dient de provincie een topografische kaart van het gebied mee te zenden. De provincies beschikken reeds over dergelijke kaarten zodat uit deze verplichting geen onnodige bestuurlijke lasten voortvloeien.

De provincie zal in de begroting van het uitvoeringsprogramma de totale globale kosten van dat programma moeten aangeven, dus niet alleen wat zij verwacht dat het Rijk zal bijdragen, maar ook wat zij eventueel zelf mogelijk bijdraagt en wat derden (bijvoorbeeld vanuit de verschillende doelgroepen) naar verwachting zullen bijdragen. Binnen de begroting moeten de activiteiten en maatregelen worden uitgesplitst. Per activiteit of maatregel wordt de begroting op kostensoort toegelicht.

Artikel 48g

Uit dit artikel vloeit voort dat de bijdrage wordt verleend voor de som van de begrote kosten van de activiteiten en maatregelen die aan de criteria van § 2.7 voldoen. Een provincie is gehouden de bijdrage te besteden aan deze activiteiten en maatregelen. De onderhavige algemene maatregel van bestuur verzet zich er evenwel niet tegen dat bij de besteding van de bijdrage wordt afgeweken van de begrote kosten voor de individuele activiteiten en maatregelen, indien een bepaalde activiteit of maatregel duurder uitvalt en een andere goedkoper. Uiteraard geldt het bedrag van de verleende bijdrage daarbij als bovengrens.

Het derde lid geeft uitvoering aan het uitgangspunt van § 2.7, dat de activiteiten en maatregelen waarop de bijdrage betrekking heeft, in beginsel in het betreffende kalenderjaar dienen plaats te vinden. Het kan echter voorkomen dat de activiteiten en maatregelen aan het eind van dat kalenderjaar nog niet volledig zijn uitgevoerd. Het Bijdragenbesluit biedt daartoe de ruimte, mits de uitvoering plaatsvindt tijdig vóór het tijdstip waarop de verslaglegging ingevolge de artikelen 48h en 48i dient plaats te hebben. Het derde lid bepaalt dat aan de bijdrageverlening het voorschrift wordt verbonden dat de activiteiten en maatregelen uiterlijk 1 juli van het opvolgende jaar zijn uitgevoerd.

Artikel 48h

Dit artikel bepaalt dat gedeputeerde staten vóór 15 september van het opvolgende kalenderjaar een inhoudelijk verslag omtrent de uitvoering van het uitvoeringsprogramma aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over dienen te leggen. Deze minister kan aanwijzingen geven omtrent de inhoud van de verslaglegging. De aanwijzingsbevoegdheid zal terughoudend worden gehanteerd in die gevallen, waarin activiteiten of maatregelen een bijzondere wijze van verslaglegging verlangen, gelet op hun specifieke karakter. Het ligt in verband hiermede niet voor de hand in plaats van de aanwijzingsbevoegdheid de bevoegdheid te verlenen aan de minister tot het stellen van nadere regels.

Artikel 48i

Gedeputeerde staten dienen jaarlijks aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer een financieel verslag over te leggen omtrent de wijze waarop de verleende bijdrage is besteed. Dit verslag kan bestaan uit de relevante – passages uit de – jaarstukken en de jaarrekening met de bijbehorende accountantsverklaring en eventueel het accountantsrapport van de provincie.

Uit het bepaalde in het eerste lid, vloeit voort dat de activiteiten en maatregelen vóór de indiening van het financieel verslag – uiterlijk op 15 september van het daaropvolgende kalenderjaar – tot betaling door de provincie moeten hebben geleid. De financiële gevolgen van eventuele latere betalingen komen voor rekening van de provincies.

Terzake de aanwijzingsbevoegdheden van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, opgenomen in het derde

en het vierde lid, zij verwezen naar hetgeen daaromtrent bij artikel 48h is gesteld.

E

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt een omissie in de bij het Bijdragenbesluit behorende bijlage C te herstellen. Bij de vaststelling van dat besluit is ten onrechte een categorie inrichtingen, die in aanmerking wordt genomen bij de berekening van de in de artikelen 65 en volgende bedoelde bijdrage, weggefallen. Het gaat hierbij om inrichtingen met een productiecapaciteit van 5000 ton synthetische organische polymeren per jaar of meer.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders